

Előfizetési árak:

Helyben, vagy postán küldve:
 Egy évre 10 frt — kr.
 Félévre 5 frt — kr.
 Negyedévre 2 frt 50 kr.
 Egy órára 1 frt — kr.
 Egyes szám 4 kr.

A lap szellemi részét illető minden közlemény a szerkesztőségbe (nagy-uj-utca, 1702. sz.) bérmentve küldendő.

Előfizethető helyben:

Telegdi K. Lajos könyvkereskedésében, Szinay Gyula kiadó lakásán (kis-csapó-utca 383. sz.) és a szerkesztőségben.

DEBRECZEN

A debreczeni és vidéki függetlenségi párt közlönye.

Megjelen naponként, péntek és vasárnap kivételével.

Hirdetési díj:

Négy hasábos petit sorért 5 kr.
 Nagyobb terjedelmű s többszöri hirdetések alku szerint jutányos áron vétetnek fel. Bélyegdíj minden külön beiktatásért 30 kr.
 Hirdetést vagy reklámot magában foglaló újdonság sora 50 kr.
 Nyilttéri közlemények minden petit sora 50 kr.

Hirdetések fölvetetnek Szinay Gyula kiadó lakásán és a szerkesztőségben. Kéziratok vissza nem adanak.

Kereskedelmi és iparkamarák.

Debreczen, április 28.

II.

(—cs.) A harmadik korszak óta, mely a kereskedelmi és iparkamarák életében Baross Gábor kereskedelemügyi miniszterre levése, — vagyis 1889. július 1. óta — számítható, — kibocsátott miniszteri rendeletek, megalkotott törvények között vannak számosak, melyek a kereskedelem és ipar felvirágzásának útját bevilágítják s ha az eddigi sikerek figyelembe vétele mellett rosszul sejtett, végeredményében chaossá olvadó tultermelés nem áll be, magyar kereskedelem és ipar megteremtésére hivatva vannak s annál inkább lesznek remélhetőleg a jövőben. Nem hagyhatjuk azonban felemlítés nélkül, hogy a kereskedelmi és iparkamarák f. évi január 1-én életbe lépett új területi beosztása némileg magán viseli azon előszeretett bélyegét, melyet a kormány egyes dédelgetett vidéki városok irányában tanusít, hogy ezeket az önjelöltől egy vidék emporiumává fejlődött városok niveaujára emelje. Az általános indok, mely a kamarák új területi beosztásánál szükséges irányadó volt veendő, hogy t. i. a kereskedelmi és iparkamarák a reálok bizott fontos érdekeket kellően csak akkor képviselhetik, ha a székhelyek körül elterülő megyék topografiai fekvésöknél, kereskedelmi, ipari és közlekedési viszonyaiknál fogva, helyes csoportosítást találnak, — nem nyert mindenütt sikeres megoldást s egymással minden tekintetben homogén területek is szétválasztattak.

Nem célunk az új kamarai területi beosztást bírálat tárgyává tenni; azon meggyőződésünknek azonban kifejezést kell adnunk, hogy a kamarai kerületeknek helyes képviselése s a kellő működés kifejtése szempontjából a mostani területi beosztás revízióját a tapasztalat követelni fogja.

Míg ez a körülmények alakulásánál fogva egy távolabbi idő kérdése, addig annál sürgősebbnek mutatkozik a kamarák fentartási költségeinek elszámolása körüli eljárás szabályozása, mely elől a kamarák hova tovább már azért sem térhetnek ki, mert a kereskedők és iparosok nagyobb megterhelése nélkül a munka-erő szükségesség szaporítása nem állandó arányban a bevétellel. Az érdekelt körök ismerik azon nem kicsinyelhető munkát, melyet a kamarai illetékeknek 25—30,000 egyénre meglévő személyzetük mellett való kivetése igényel; — tudomással bírnak azon hosszadalmas eljárásról, mely az illetékek elkönnyítéséhez szükséges, a legnagyobb pénzügyi intézetknél sem feltalálható számtalan kimutatások, fő- és mellék-könyvek kezelése által immár nehézkessé vált s annak tudatában, hogy minden perc, mely az ipar és kereskedelem felvirágztatására törekvő eszméknek szentelhető, nálunk különösen kétszerte drága, — találandnak módot ezen kérdés helyes megoldására.

Nem kevésbé szolgál a kamarák sikeres működésének megbénítására — a mint ezt a debreczeni kereskedelmi és iparkamara is proponálja évi jelentésében, — úgy a mint van, az 1868. évi VI. t. cz. 25. §-a is.

ben, — úgy a mint van, az 1868. évi VI. t. cz. 25. §-a is.

Tekintve azt, hogy általános érdekű ipari és kereskedelmi ügyekben magán egyének által a kamarához küldött beadványok bélyegmentessége miniszteri rendelettel biztosítva van, — nem méltányos, hogy bélyegmentesnek vett beadványokra adott hivatalos válaszok bélyegeit az iparosok és pedig kétszeresen fizessék meg s büntetessenek azért, mert iparuk felvirágzásával a magyar ipar felvirágztatását célozzák előmozdítani, vagy a kamarák költségelirányzatának megfelelő tétele emeltessék fel a szigorú takarékoság hangoztatása mellett legalább évi 4000 levél után 200 forinttal.

A kereskedelem és ipar fejlesztése megköveteli, hogy az idézett-törvény szakasz a hivatalos borítékban magán egyénekhez küldött levelekre is kiterjesszessék s módnyujtassék ez által is arra, hogy a kereskedők és iparosok az érdekeiket képviselő kamarával minél gyakrabban érintkezzenek.

Ezeket tartottuk időszerűnek a kereskedelmi és iparkamarák múlt évi jelentésének sajtó alól való kikerülése alkalmából elmondani s hisszük, hogy a kamarák vezérferfiat átható gondos körültekintés nem fogja az elmondottak mindegyikére a feledés homályát borítani.

— **Kolozsvár a közigazgatás államosítása ellen.** A közigazgatás ezéلبavett államosítása ellen Kolozsvár polgársága is felemelte tiltakozó szavát. Vasárnap délután

A DEBRECZEN TÁRCZÁJA.

MOLTKE.

A múlt év október huszonhatodikán hajoltak meg Berlinben Németország összes katonái ezredeinek zászlói a német egység igazi megteremtője előtt, midőn annak 90-dik születésnapját ünnepelték s e zászlók — akkor a katonai diszünnp örvendetes jelentőségének tanúi — most a nagy katonai elhunyt fölötti gyász jeléül fognak meghajolni Moltke gróf tetsésén.

Németországnak újra gyásza van tehát, még pedig mély a nagy gyász. — Mert Moltke grófban az újabb kornak egyik legkiválóbb emberét, legnagyobb harczászati tekintélyét vesztette el.

Moltke Hellmuth Károly Bernát 1800. október 26-án Parchimban, Meklenburg-Schwerinben született és 1812-ben Koppenhágában lépett mint kadét a katonai pályára. De nem sokáig maradt Dánia szolgálatában: tíz évvel később porosz katonai szolgálatba lépett, mint gyalogsági hadnagy, hol csakhamar annyira kiűntette magát, hogy 1832-ben a táborkarba vétetett fel.

Három évvel később keleti utazásra indult, hol meg tudta nyerni Mohamed szultán kegyét. Ennek az lett a következménye, hogy Moltke több évre szabadságotatott és a szultán állandó tanácsadójaként Konstantinápolyban maradt szervezni Törökország haderejét. Ebbeli minőségben részt vett egy török hadjáratban is, mely 1839-ben Mohamed Ali ellen vivotott. A török főhadvezér természetesen nem fogadta meg Moltke gyakorlati tanácsait s a hadjárata nisibi vereséggel végződött.

Nemsokára e hadjárat után, hogy Mohamed szultán meghalt, Moltke elhagyta Törökországot és visszatért Berlinbe, újra belépven a porosz táborkarba, hol 1842-ben őrnagy, 1846-ban a Rómában élő Henrik porosz herceg szárnysegéde lett, ennek halála után 1847-ben a rajnai hadtest parancsnokságához neveztetett ki.

Emelkedése folytonos és gyors volt ettől fogva, 1848-ban a nagy vezérkarnál osztályfőnök lett, 1849—55-ig a negyedik hadtest táborkarának főnöke volt, 1856-ban Frigyes Vilmos hercegnek (a későbbi Frigyes császárnak) hadsegéde lett, míg 1858-ban a hadsereg vezérkarának élére állítottott és 1859-ben altábornagyi rangot nyert.

Mind ebbeli minőségében kiváló katonai tekintélynek bizonyult s a porosz hadseregnek kiképzése és szervezése körül már akkor nagy érdemeket szerzett magának. — De igazi tere csak akkor nyílt neki egyéniségét teljesen kidomborítani, mikor Poroszország a slesvig-holsteini kérdés miatt háboruba bonyolodott Dániával.

A német-dán háború operacionális tervezete csaknem egészen az ő műve volt s 1864. április végén Frigyes Károly hercegnek, az egyesült hadseregek fővezérének táborkari főnöke lett.

Ez azonban csak kisebbszerű dolog volt. Az idők akkor nagy eseményekkel voltak terhesek s ezen események csakhamar fel is kerekedtek a történelem színpadára. — Ezek intézésére nagy szükség volt egy olyan hadvezérre, a ki kardjával térképet tudjon csinálni. Az ellentétek kiegyenlíthetlenné lettek, a felhalmozódott sok gyuanyag fellobbant, a koczka elvetetett: Poroszország és Ausztria közt 1866. nyarán kiűtött a háború.

Ebben a hadjáratban minden várakozást felülmulva fényesen fejlődött ki Moltke stratégiai tehetsége. Ez év júniusában gyalogsági tábor-

vagy

adók.

5 óraker népgyűlés tartott a redutban, mely zsufolásig megtelt polgársággal. Az első szónok Bartha Miklós volt, ki föltétlenül elítéli a javaslatot, mely az ország szabadságát átadja Ausztriának. Utána Ugron Gábor szolt, hatalmas beszédben bírálva a kormány eljárását. »A kormány — mondá a többi közt — vagy tőkfilkőből, vagy kitanult csalókból áll, mert különben bemutatná az egész közigazgatási tervezetet, nem pedig, mint most cselekszi, kidolgozatlan, hézagos javaslattal állna az ország elé. Szabadságot akarok, mondá végül, forradalom nélkül, ha a kormány forradalmat akar, én ellent állok törvényes eszközökkel.« Ugron beszédét nagy lelkesedéssel fogadta a népgyűlés és elhatározta, hogy a közigazgatási törvényjavaslat ellen feliratot intéz az országgyűléshez. A felirat benyújtásával — melynek szövege nyomban meg is állapított — Ugron Gábor és Bartha Miklós képviselők bizattak meg.

Az agg honvédek. Az országos honvéd-egylet kimutatása szerint még körülbelül 30,000-en élnek a szabadságharcz bajnokai közül. A nemzet, illetve a magyar országgyűlés, még mindig nem adta meg nekik az erkölcsi elismerést; a számukra megszavazott nyugdíj is oly csekély, hogy az inkább alamizsnának mondható, — holott már 1867. jun. 18-án Tiszta Kálmán, mint Debreczen város első kerületének orsz. gyűl. képviselője, határozati javaslatot nyújtott be a képviselőházhoz az 1848-49-iki honvédek nyugdíjazása iránt. Ezen határozati javaslat így hangzott: »Az igazság megkívánja, hogy a nemzet, midőn ismét alkotmányt nyújt, megemlékezzék azokról, kik szabadságért küzdöttek. Mondja ki ennél fogva határozatilag a képviselőház, hogy a miniszterium: tekintettel a még élő honvédek számára, szolgálatuk eredetére, tartamára, minéműségére, jelen helyzetükre és szükségükre, valamint az elhaltak özvegyeire és árváira is, tekintettel egyszersmind az ország anyagi helyzetére — még ez év folytán terjeszzen törvényjavaslatot a ház elébe azon intézkedések iránt, a melyek az 1848-9. évi honvédek, valamint özvegyeik és árváik sorsának biztosítása céljából szükségesek és kivihetők, előre is kijelentvén a képviselőház: hogy az ezen célra szükséges és az ország erejét meg nem haladó anyagi eszközök megajánlására mindenkor kész leend.«

BELFÖLD.

Az oláh memorandum. Baross Gábor miniszter elrendelte, hogy Magyarország területén a posták az oláh memorandumot ne szállítsák s minden, kezükbe kerülő példányt megsemmisítsenek.

nokká neveztek ki, elkísérte a királyt a táborba és részt vett a königráczai döntő ütközetben. A königráczai csata után ő vezette a poroszok előnyomulását Bécs és Olmütz ellen és ő vezette a nikolsburgi alkudozásokat is, melyeknek az aug. 2-ikai előzetes béke lón a következménye.

E hadjáratban kivívott sikerért nagy kitüntetésekben részesült a győztes hadvezér. A király a fekete sasrendet, az ország nemzeti ajándékot adott neki. — De ő nem pihent babérjain, hanem csak most kezdett igazán dolgozni. Az első nagyobb hadjárat mutatta meg neki, minő a porosz hadsereg s mily irányban kell azt reformálni, újra szervezni. Annál lázasabban dolgozott Poroszországnak katonailag való megerősítésén, mert már 1866-ban meggyőződése volt, hogy Poroszországnak döntő hadjáratra kell kelnie Franciaországgal. Már 1868-ban kidolgozta a porosz-francia hadjárat teljes mozgósítási tervét. Ezen terv szerint indultak a német hadak 1870-ben a Rajna felé s ez a terv fényesen bevált.

A mik ennek a hetvenedik évek anyarán történtek, az óriási hadtestek vasuton minden zavar és fennakadás nélkül a harczterre szállítása, a három hadtestnek a Rajnához való

Az új épület lebontása. Az újépület megváltásának és lebontásának kérdése a mindenesetre sürgős megoldáshoz egy nagy lépéssel közelebb jutott, a mennyiben az elrendelt bírói becslés már keresztül vitetett és a becslésről szóló kimerítő jelentés már a pénzügyminiszter előtt fekszik. Ennek alapján most a tárgyalások egyrészt a közös hadügyminiszteriummal, másrészt a fővárossal ismét fel fognak vetetni.

Ujabb visszabályozási ankét. Bethlen gróf földmívelési miniszter a vízügyi műszaki tanácsot, május 11-ére összehívta a Béga szabályozási terveinek megvitatása végett.

A jogtudományi államvizsga átalakítása. Az igazságügyi és közoktatási miniszterek megállapodtak a jogtudományi államvizsga eddigi rendszerének átalakítása és ezzel kapcsolatban az ügyvédségi törvény módosítása tárgyában s megállapodásaik legközelebb szakfőiskolákhoz álló bizottság elé terjesztetvén, még ez év folyamán novelláris törvényjavaslat alakjában be fognak nyújtani a képviselőháznak. A tervezett átalakítás célja az, hogy a jogtudományi államvizsga kellő szigorítás s a tárgyak megfelelő megállapítása mellett azonos alapját képezze azon elméleti képzettség igazolásának, mely ugy a gyakorlati bírói, mint az ügyvédi vizsga letehetéséhez szükséges; s hogy ennek folytán mellőztessék az ügyvédi vizsgánál is a jogtudorság előfeltételének megkövetelése.

Moltke temetésére a Moltke gróf nevét viselő, Trencsénben állomásozó gyalogezred küldöttséget menesztett, mely küldöttség áll egy ezredparancsnokból, egy törzstisztből, egy századosból és egy altisztből.

A hivatalos pecsét. A képviselőház közigazgatási bizottsága tegnapi ülésében elintézte a hivatalos pecsét kérdését, még pedig Tibád indítványára úgy, hogy a megyék az új közigazgatási rendszerben csak az állam pecsétjét használhassák.

A képviselőház tegnap délután félkettőkor Pechy Tamás elnökle alatt rövid ülést tartott, melyen a jegyzőkönyv hitelesítése után Konkoly-Thege Miklós betérjesztette a mentelmi bizottság jelentését Szendrey Gerzson, Pázmándy Dénes és Boer Miklós mentelmi ügyeiben. Ezután harmadszori felolvasásban is megszavazták a bírói és ügyészi szervezet módosításáról szóló törvényjavaslatot, mely alkotmányos tárgyalás végett a főrendi háznak küldetik meg. Ezzel az ülés véget ért.

felvonulása, valamint a harczteri operációk, csodálatos töltötték el az egész világot, mely lélekzetet elfojtva, feszült várakozással nézte ennek a nagy harcznak a kimenetelét. »Szétszórtan felvonulni, együttesen megverekedni: ez volt alapelve, mely fényes diadalra vezetett. Különösen a harmadik és a Maas-melletti hadtestnek ama nagy jobbra kanyarodása, mely augusztus végén történt és Sedánnál végződött, valamint Páris ostromának előkészítése és biztosítása, mindig stratégiai mesterműszámba mennek. Moltke sokat merhetett, mert képes volt pontosan megítélni, minő erővel rendelkezik, mit vívhat ki.

Páris alól úgy tért vissza, mint egy igazi Caesar. A német egység egyik megalkotójaként üdvözölte őt a nemzet, melyhez tartozott. Bismarck politikailag, ő stratégiailag vitték keresztül azt a nagy művet, melynek diadala Németország császári koronáját tette az öreg Vilmos fejére. Az a »Wendung«, mely azt a jó öreg királyt annyira csodálatba ejtette, nem »Gottes Fügung« volt, de a Moltke stratégiai lángelméjének, a 70 éves vas-embernek a munkája.

Meg is kapta érte a jutalmát. A mi elismerés embert emberektől, nemzetektől érhet,

KÜLFÖLD.

A román választások. Romániában közelebb folytak le a képviselőválasztások, még pedig a kormányra nézve igen kedvező eredményvel. 183 mandátum közül a kormánypárt 103-at, az ellenzék pedig csak 40-et kapott; a még hátralevő 40 szűkebb választás is valószínűleg szaporítani fogja a kormánypárt táborát, melynek többsége tulnyomó lesz a román kamarában.

Elhunyt államtitkár. Fassiaux Albert, a belga közlekedési- posta- és távirtdépartum államtitkárja, a belga Lipót-rend és a francia becslétrend nagykeresztése s a nemzetközi vasuti kongresszus állandó nemzetközi bizottságának elnöke, e hó 22-én 76 éves korában Namurban meghalt.

Május 1. Nápolyban huszonkét embert letartóztattak, kik május 1-ére lázadást szítottak. Számos, katonákhoz intézett forradalmi kiáltványt foglaltak le. A betűszedők elhatározták, hogy május 1-ét megünneplik.

Kossuth Lajos, mint az »E-s« jelentí, Turinból nővérével, Ruttkaynéval együtt szeptember végén Flórenczbe költözködik állandó tartózkodásra, ahol már ki is bérletet számára egy nagyon csinos berendezésű lakást.

A vasárnapi munkaszünet.

A kereskedelemügyi miniszter 20773. sz. alatt egy rendelet-tervezetet küldött szét a különböző kereskedelmi és ipari hatóságokhoz, felszólítván azokat, hogy a tervezet felől véleményét nyilvánítsanak és az esetleg szükségesnek látszó változtatások és pótlások iránt javaslatot tegyenek. A rendelet-tervezet következőképen hangzik:

Az ipari munkának vasárnapi szüneteléséről szóló 1891. évi XIII. tcz. 3 §-a következőleg szól:

»A kereskedelmi miniszter felhatalmaztatik, hogy saját hatáskörében rendeleti uton határozza meg:

a) azon iparnemeket, melyeknél azért mert az üzem félbeszakítása lehetetlen, vagy a folytonos üzemben tartást a fogyasztó közönség vagy a közforgalom igényei vagy valamely hadászati vagy egyéb közérdek, jelesen ipari indokok föltétlenül megkövetelik, az ipari munka az első szakaszban megjelölt szünnapokon is végezhető;

b) azon módokat, melyek mellett azok a kisiparosok, kik maguk, segédek és tanoncok igénybevétele nélkül lakásukon dolgoznak, a munkaszünet alól felmentendők.

az reá hullott, Moltke koszoruzott fejére. Grófi rangot kapott, 1871-ben mellére tűzhetta a vaskeresztrend nagykeresztjét, pár hóval később tábornagy lett és nagy összegre rugó nemzeti ajándékot kapott, melyekből hitbizományi jöszágot vett; sok város dispolgárává választotta. Szülővárosa: Parchim 1876-ban szobrot emelt neki, Kölnben 1881-ben emeltek számára szobrot. Az orosz czár 1871-iki deczemberi poroszországi útja alkalmával elhalmozta őt a kegy minden jelével.

De Moltke, mint az igazi nagyságok, mindennek daczára szerény maradt. És dolgozott tovább. A német birodalomnak hosszú béke áldásai jutottak osztályrésztül, ám a béke emez évei ama fegyveres béke évei lettek, melyekben egészen új harczászati módok, egészen új mennyiségű hadseregek létesítésével igyekezett a »békés« Középeurópa az egyensúlyt fentartani. Ebben a »békés« munkában a nyolczvanadik éve felé közelgő agastyánnak ép oly nagy része jutott az eddig meg nem vívott háboruk rendezése körül, mint amabban, a mely megvívott. Mondják — és igaz is lesz — hogy Moltke kidolgozta valamennyi országgal megvívandó német háboru teljes stratégiai tervét. A revanche háboru, a német-

E rendeletek megállapításánál a kereskedelemügyi miniszter a belügyi és földmívelésügyi miniszterrel, Horvát-Szlavonországra nézve a horvát-szlavon-dalmátországi bánnal egyetértéssel jár el.

A kereskedelemügyi miniszter ezen rendeleteket, valamint az ezen később eszközölt módosításokat utólagosan az országgyűlésnek bemutatni köteles.

Az ezen §-ban foglalt felhatalmazás alapján tehát rendelme, hogy az ipari munka az alább felsorolt iparágaknál, — ugyancsak az alább előadott módosítások mellett vasárnapokon, valamint Szent-István király napján is végezhető lesz és pedig:

- I. Mert az üzem felbeszakítása lehetetlen:
 1. az agyag, porcellán, majolika és kőedény-iparnál, nemkülönben a mész-, fész-, cement és téglafőző iparnál kizárólag az égetési munkák;
 2. a bőriparnál a kavarási és bőrforgatási ipari munkák, de csak legfeljebb délelőtt 9 óráig;
 3. a cukoriparnál a cukorgyártási időszak alatt; és
 4. az eczet-iparnál a feltöltési és az erjedési műveletek körül végzendő ipari munka;
 5. a fehérítési iparnál elkerülhetlenül végzendő ipari munka legfeljebb délelőtti 10 óráig;
 6. a gép-iparnál a sürgős és halasztathatatlant javítási munkák és legfeljebb déli 12 óráig;
 7. a keményítő iparnál és
 8. a kőolajfinomító iparnál azon ipari munkarész, mely a végzendő művelet természeténél fogva felbeszakítást nem tűr;
 9. a légszesz-iparnál, kizárólag a légszesz előállítására szükséges ipari munka;
 10. a malmoknál az őrlési művelet;
 11. a műkertészeti iparnál, a mennyiben a növények öntözése, szellőztetése, vagy rögtöni átültetése elkerülhetlenül szükséges;
 12. a papír és papírpénz-iparnál a felbeszakítást nem tűrő munka;
 13. a pótkávé és katangszáritó iparban azon ipari munka, mely őszszel a répa vagy gyökér feldolgozására és szárítására elkerülhetlenül szükséges;
 14. a sörfőző és maláta-iparnál és
 15. a szesz-iparnál, valamint a szeszfinomító és élesztő iparnál végzendő és felbeszakítást nem tűrő munka;
 16. a színyomásnál és kékfestésnél vég-

zendő azon munkák, melyek a folytonos üzem felbe nem szakíthatása miatt szükségesek;

17. a vas- és aczélműveknél a magas kemenczék, olvasztók — kavaró pesteknél és azokkal egybekötött hengerműveknél és öntődéknél, valamint a kocsz és pörkölő kemenczéknel előforduló felbeszakítást nem tűrő munkák;

18. a vegyészeti iparnál, a mennyiben az üzem egyes műveletei fennakadást nem szenvedhetnek; nevezetesen az izzó, — láng — s olvasztó kemenczéknel, ólomkamarák és retortáknál folyó munkák;

19. a villamoserőt előállító telepeknél előforduló ipari munka;

20. a zománcozott vasedény-iparnál az olvasztási, égetési és ónégetési munkák.

II. Mert a fogyasztó közönség igényei a folytonos üzembentartást megkövetelik:

1. a borbély és fodrász iparnál;
2. a cukrász és sütemény iparnál;
3. a fűszer, bor, tea s csemege, gyümölcs, tej és lisztkereskedések, valamint a szatócsok és kofák üzlete;
4. a fürdő üzletek;
5. a hentesek és a kolbászkészítők iparnál az előállítás legfeljebb déli 12 óráig, az elárusítás ellenben korlátozás nélkül;
6. a kisiparosoknál sürgősen rendelt javítási munkák bevégzésére szükséges ipari munka d. e. 10 óráig; lakásoknak sürgős átalakításánál szükséges munkák, a hatóságilag szabályozott költözködési időszakot megelőző s követő egy-egy hétben;

7. a mészáros és vadkereskedő iparnál csupán az árusítás és az is csak déli 12 óráig;

8. a nyomdaiparnál azon ipari munka, mely sürgős hirdetések, szinlapok, gyászjelentések nyomtatására okvetlenül szükséges;

9. a pékiparnál;

10. a szódavíz elárusításánál;

11. szállodák, vendéglők, sör, bor, kávé-mérések és kávéházak;

12. minden egyéb kereskedelmi, illetve elárusító üzletnél legfeljebb d. e. 10 óráig;

13. ha valamely üzlet, mely állami egyed-áruság tárgyát képező cikkek elárusításával fel van jogosítva, e mellett más cikkek vételével vagy elárusításával is foglalkozik, vagy, a mely ugyanazon üzlethelyiségben más ipart is gyakorol; az ezen utóbbi üzletkőrre nézve ugy az 1891. évi XIII. t.-cikknek, mint a jelen rendelet hatálya alatt áll.

14. A törvényes munkaszüneti napra eső hetivásáron az elárusítás csak délelőtti 10 óráig tarthat.

15. A törvényes munkaszüneti napokra eső országos vásárokon az elárusítás a jelen rendelettel korlátozva nincsen és ezen napon az országos vásár helyén létező kereskedői és ipari elárusítás is korlátlanul gyakorolható. Önként értetik, hogy ezzel az egyes országos vásárokok tekintetében fennálló törvények és szabályrendeletek nem érintettek, és hogy jelesen az 1868. évi III. t.-cz. 19. §-a szem előtt tartandó.

III. Mert a közforgalom, valamely hadászati vagy egyéb közérdek a folytonos üzembentartást feltétlenül követeli:

1. A vasuti és a hajózási üzemek, valamint a posta-, távirtda- és távbeszélő üzemeknél előforduló ipari munka;

2. hadászati szempontból sürgős építkezési, felszerelési, vagy szállítási ipari munkák;

3. árvíz és más elemi csapás elleni védelmi munkák;

4. oly ipari munka, mely a nyilvános közlekedés és közbiztonság érdekében halasztást nem szenvedhet;

5. ünnepélyeknél bármily díszítési munka;

6. a társas- és bérkocsi-ipar;

7. a hordár és targonczás-ipar;

8. a temetkezési vállalatok.

IV. Az idézett törvény 3. §. b. pontja szerint: ipari munkát végezhetnek a mondott napokon azon önálló kisiparosok, kik magok és pedig segédek és tanonczaik, valamint más segéd munkások igénybe vétele nélkül lakásokon dolgoznak.

V. A jelen rendeletben az egyes munkákra, illetve műveletekre nézve engedélyezett kivétel csakis azon munkásokra és segéd személyekre vonatkozik, mely az illető munkánál, illetve műveletnél tényleg alkalmazva van.

VI. A jelen rendelet az 1891. évi XIII. t. cikkel egyidejűleg 1891. évi július hó 15-én lép életbe.

Ujdonságok.

* **A tavasz.** Április havának vége felé járunk s még mindig nem mondhatjuk azt, hogy valami szép tavaszi napoknak örvendeznénk. Par nap mulva elérjük a poéták által annyiszor megénekelt májust, mely talán meghozza a valódi tavaszt, melyben még eddig nem volt részünk. A természet nagyon kegyet-

Apróságok Moltkéről.

Az elhunyt Moltke tábornok kitűnő humoru férfi volt. Humorában volt bizonyos szarkazmus. Nagyon szerette, ha humorisztikus olvasmányokat olvastak fel előtte; de azért mosoly nagy ritkán tűnt fel komoly ábrázatan. Midőn egyszer Moltke barátai körben meglehetősen jóízűen nevetett egy elmondott tréfán, egy amateurfotografusnak esett áldozatul. Ugyanis a társaságban volt Hoberg R., a Moltke családnak egy jó ismerőse, ki sebtében pillanatnyi felvevő gépét Moltkére irányozta és a mosolygó tábornagról sikerült pillanatnyi fényképet vett, mely azután forgalomba is került.

Midőn néhány évvel ezelőtt háborus hírek terjedtek el, Moltke egy napon, gőgösen aratás ideje alatt Schweidnitzbe ment, hogy egy üzletben néhány bevásárlást tegyen. Egy környékbeli földbirtokos, ki a tábornagyot személyesen ismerte, elhatározta, hogy a háborus hírek felől, mint első forrásból, Moltkétól informáltatja magát. Nagy lenkendezve oda rohant Moltkehez és azt kérdezte: »Kegyelmes uram, hogy állunk?» »Köszönöm kérdését — felelt Moltke — a rozs és buza igen jó, de az árpaival nem vagyok megelégedve.«

Moltke barátja volt a szép művészetek-

nek. Nemcsak a zene iránt viseltetett nagy érdeklődéssel, hanem a szobrászat, festészet és az iparművészet is nagyon lebilincselte. Azt pedig nagyon kevesen tudják, hogy a tábornagy kitűnően szavalt és előadásával el tudta ragadni hallgatóit. De a találmányok is nagyon vonzótták. Így az újabb időben palotájában kísérleteket tett az Edisonfonograffal.

Az alsó-ausztriai népoktatási egyesület a múlt év elején előrehaladott koru előkelő férfiakhoz több kérdést intézett, mely az illetők életmódjára vonatkozik. Moltke is kapott egy ilyen kérdő ívet és 1890 február 25-én a következő választ adta egyes kérdésekre: I. Ifjuság és különösebb megjegyzések. Válasz: Örömtelen ifjuság, sovány táplálkozás, távol a szülői háztól. II. Nevezze meg valami különös szokását, mely kedvező befolyással volt egészségére. Válasz: Mérséklet mindenben. Minden időjárás mellett mozgás a szabadban. Egész napot soha nem töltöni otthon. III. Mi volt szórakozása? Válasz: Lovaglás 86 éves koromig. IV. Meddig szokott aludni? Válasz: Még mindig 8 óráig. V. Milyen szokásai vannak a táplálkozásra vonatkozólag? Válasz: Keveset eszem és koncentrált élelmiszereket használok. VI. Minek tulajdonítja különösen hosszú életét? Válasz: Az isten kegyelmének és a mérsékletnek.

osztrák-magyar, a német-orosz háboruk tervei az utolsó pontig készen vannak a császár fiókjában. És a németországi kaszárnyákban is. Egy gombot kell megnyomni, s működésbe jön a gépezet, a legesodásabb, a legborzasztóbb gépezet: a rövid pár nap alatt ellenséget tönkre szelnyítő háboru gépezete. Mindez Moltke műve, a ki csakugyan jól megerdemelt nyugalomba vonult néhány évvel ezelőtt falusi birtokára, honnét csak ritkán, nagy fontos kérdések tárgyalása alkalmával jött elő, hogy szavát hallassa a birodalmi gyűlésben.

Ebből a szerény elvonultságból mult őszszel szólították ki utoljára az egész német nemzet színe elé, hogy páratlan, valóban fejedelmi ünnepségekkel hódoljanak lángesze előtt. Kilenczvenedik születésnapját ünnepelték meg akkor.

Most temetésére készül Németország. A zászlók lehanyatlanak; nemzeti gyászt ül a Spree-parti birodalom és gyászolja egyik legnagyobb emberét.

Ebben a gyászban részvételt osztozik minden nemzet, melynek fiai figyelemmel kísérhették a hosszú életpályát, az eredményes életpályát, minőhöz fogható nem egyhamar merül fel újra.

náriában sok, még eredetmánpártt kapott; is valóárt tábo- a román

Fassiaux és távirtda ipót-rendzese s a 22-én 76

et embert st szitot- rradalmi blhatároz-

« jeval együtt kökodik álls béretek és lakást.

inet.

20773. sz. tt szét a ságokhoz, felől véle-szükséges- iránt ja-et követ-

szünetel- a követke-

lhatalmaz-eleti uton

tnél azért len, vagy a tó közön- y valamely esen ipari pari munka napokon is

mellett azok és tanon-dolgoznak.

ejére. Grófi tűzhette a hóval ké-szegre rugó-ól hitbizo- szolgárává 1876-ban en emelte- 1871-iki de-ával elhal-

magyságok. t. És dol- nak hosszú ám a béke évei lettek. ati módok, létesítésével az egyen- munkában a ggyastyánnak meg nem nt amabban, és igaz is valameinyi boru teljes ru, a német-

lenül bánt el ez évben velünk. Oly hosszú s zord téllal kínzott, minőre a legrégibb krónikák is alig emlékeznek. Azt hittük, hogy a tél zordságaért kárpótol majd bennünket a virágos tavasz. E reményünkben csalódtunk. Hazánk hegyes vidékeit még most is hó borítja s nem lehetetlen, hogy az árvíz, mely az idén csekély károkat okozott, majd csak ezután borítja el az alföldet, — akkor, midőn a hegyek közt megjelenik a tavasz.

*** Életunt szakács.** Nagy népesödületet csinált ma reggel hét órákor a piacutcai 2138. számú Biedermann-ház előtt az a szomorú jelenet, mikor onnan egy véres holttestet hoztak ki a rendőrök. Baráth Bálint szathmári születésű 35 éves szakács öngyilkosságot követett el. Baráth régebben a főiskola tápintézeténél volt alkalmazva s rendes embernek ösmerték a kötelessége teljesítésében, csupán azért panaszkodtak rá az ösmerősei, hogy többet költ a keresményénél. Baráth sokat mulatott s végre kigazolhatatlan pénzvarba jutott s ez az állapot adhatta kezébe a revolvert. Ma reggel 6 órákor elment München Anna nevű kedveséhez, ki a Biedermann-házban szobaleány volt. Egy darabig beszélgetett a leánnyal, ki aztán kiment a szobájából, de alig tett egy pár lépést, odabenn lövés dördült el. A leány ijedtében összelármázta a házbelleket s midőn bementek a szobába, Baráth már akkor élettelenül feküdt a vértől pirosló ágyon. Szájába lőtt s a lövés a vitae arborist sértette meg, mi rögtön halált okozott. Revolvere, melyben még öt golyó volt, az ágy előtt feküdt. Az öngyilkos ruháiban 95 krt találtak. Volt meg nála két pénzárca, egy esomó lejátszott lutri-reskontó és egyéb apróságok. Jegyzőkönyvének egyik lapjára e sorokat írta czeruzával: »En meghalok a szabad ég alatt, azzal a kit legjobban szeretek, Borbély Eszttivel.« Holttestét egy talyigán beszállították a közkórházba, honnan a ma megéjtett boncolás után holnap el fogják temetni.

*** A debreczeni-füzes-abonyi vasút** fővonala már teljesen készen van s a szárnyvonal is oly gyorsan közeledik a befejezés felé, hogy jövő hó 25-ére elkészül. E miatt — mint halljuk — a május 15-ére tervezett fővonal megnyitás elmarad s az összes vonalakat május 25-én nyitják meg egyszerre. Tegnap lapunkban megírtuk azt az értesülésünket, hogy a megnyitáson valószínűleg Baross Gábor miniszter is jelen lesz; ma egy másik forrásból szintén azt az értesítést kaptuk, hogy Baross Gábornak a megnyitáson való részvétele több a valószínűsínél. A tiszai-híd munkálatai is gyorsan közelednek a befejezés felé. A megnyitás nagy ünnepélyességgel fog végre menni.

*** Kinevezések.** A debreczeni kir. ítélőtábla elnöke, mint miniszteri biztos, a szervezendő debr. kir. ítélőtáblához Szilágyi János debr. kir. törvényszéki, Joóry Lajos mező-kövesdi kir. bírósági 3. oszt. hivatal-szolgát, Kólozsi György illavai m. kir. országos fegyintézetű I. oszt. fegyőrt, Lénárd János tiszalöki kir. bírósági fogházórt, Fazekas János debr. kir. adóhivatali II. oszt. hivatal-szolgát, Nagy László hajdu-megyei tiszti szolgát és Müller András budapesti lakos irodai szolgát II. oszt. hivatal-szolgává nevezte ki.

*** A városi tanács** ma d. e. teljes ülést tartott gróf Degenfeld József főispán elnöklete alatt. A tanácsülés egyedüli tárgya Debreczen város zárszámadásának tárgyalása volt; Szabó József főszámvevő terjesztette elő a kész zárszámadást; a jövő hónapban felküldi a városi tanács a belügyminiszterhez. A bizottsági tagok részére a zárszámadást is kiadja a v. tanács.

*** Szakszó prépost** egészségi állapota már teljesen megnyugtató. A beteg prépost étvágya visszatért s kedélye is eléggé derült már. Látoogatói egymásnak adják át a kilinestet.

*** A katonatartás megváltása.** A debreczeni katonai-ügyosztály felhívja azon háztulajdonosokat, kik még nem adták be a katonatartás megváltása iránti kérvényüket, hogy ezt május elsejéig adják be, mert az ezután beadott kérvényeket nem veszik figyelembe.

*** Harcz egy nőegyletben.** A biharmegyei nőegylet mult évi közgyűlésén Tisza Kálmáné tiszteletbeli elnök fényes diadalt aratott az apácakérdésben. Most fordult a koczka s az egyletben br. Gerliczyné pártja győzött, a tiszteletbeli elnök hatáskörét illető kérdésben s a választásnál Tisza Kálmáné, Ritoók Zsigmondné kihagyták a választmányból. Az érdekes közgyűlés lefolyásáról a következő nagyváradi tudósítás számol be: A biharmegyei nőegylet vasárnap délután óriási közönség részvételével és izgatott hangulatban tartotta meg közgyűlését Tisza Kálmáné tiszteletbeli elnök és Gerliczyné elnök együttes elnöklése alatt. A vármegyeház nagy terme már 3 óra előtt zsúfolásig megtelt. A közgyűlésen mintegy 300 nőegyleti tag és nagyszámú hallgatóság jelent meg. Br. Gerliczyné már pár nappal a közgyűlés előtt élénk működést fejtett ki a választmány ama javaslatának elfogadtatására, mely szerint a tiszteletbeli elnöki állás csak disz legyen, minden tényleges hatáskör nélkül. Tisza Kálmáné körül ugyanazon hölgykoszoru sorakozott, mely a tavalyi közgyűlésen az apácakérdésben a szabadelvű irányt képviselte és ellenezte, hogy az árvaházban apácákat alkalmazzanak. A választmány jelzett indítványával szemben Ritoók Zsigmondné indítványt tett, a melyet negyven előkelő nőegyleti tag irt alá, hogy a tiszteletbeli elnök — ez idő szerint Tisza Kálmáné — gyakorolhassa a választmányi tag jogait, vehessen részt a gyűléseken, tanácskozó és szavazati joggal s esetleg elnöki felkérésre, az elnöki tisztelet is viselhesse. Az indítvány tárgyalása közben a Gerliczy-pártiak körében nőtlön-nőt az izgatottság. Nagy beszédeket tartottak s némelyeket indulatuk heves kifakadásokra ragadt. A hosszas vitatkozás után megtartott szavazás eredménye az lett, hogy 246 szavazó közül 201 szavazattal a választmány indítványát fogadták el, mely szerint a tiszteletbeli elnöki állás semmi tényleges hatáskörrel nem jár. A napirend több tárgyalás elintézése után a lemondott tisztikar megválasztására került a sor, melyet az alapszabályok értelmében, titkos szavazással ejtettek meg. Este 8 órákor hirdették ki az eredményt, mely szerint Gerliczynét újból megválasztották, a választmányból pedig több tagot, — köztük Tisza Kálmáné s Ritoók Zsigmondnéét — kihagyták. Tisza Kálmánénak ezen bukását nagyobb rokonszenvvel kísérjük, mint a hogy annak idejében a férje bukását kísér-tük volt!

*** Előmunkálati engedély.** A kereskedelmi miniszter Szalkai Emilnek a m. kir. államvasutak Nagy-Károly állomásából kiindulólag Csanados, Vállaj, Pusztatereim és Nyírvasvári községek érintésével a nyíregyháza-mátészalkai helyi érdekű vasut Nyírator állomásáig, az előmunkálati engedélyt egy évre megadta.

*** Hírek a megyéről.** Hajdúvármegye tavaszi rendes közgyűlése május 14-én tartatik meg a megyeház nagytanácsstermében, gf. Degenfeld J. főispán elnöklete alatt. A megyei állandó választmány tegnap d. u. ülést tartott a megyeház nagytanácsstermében, a főispán elnöklete alatt. A választmány a közgyűlési tárgyak előkészítésével foglalkozott. A folytatolagos választmányi ülés május 8-ik napjának d. u. 4 órájára tüzetett ki. Rázso Gy. alispán évi jelentése, mely a közgyűlés alkalmára füzetben kiadatik, írásban már elkészült.

*** Halálozások.** Két derék polgárnő elhunytát tudtjuk velünk. P. Szendrői Istvánné Szabó Juliánna elhunván, temetése f. hó 29-én 3 órákor lesz a veres-utczáról. Hült tetemét a csapó-utczai temetőben helyezik el végnyugalomra. Férje és testvérei gyászolják az elhunytat. Polgár Kiss Gáborné sz. Némethy Juliánna, ki a hü feleség, jó anya és jó testvér mintaképe volt, holnap d. u. 3 órákor temetik el a kis-várdu-utczai 2100 sz. háztól. A kis templomban tartandó gyászszertartás után a czepléd-utczai temetőben helyezik el végnyugalomra kihült hamvait. Férje, gyermekei és testvérei gyászolják. Mindkét temetést a Dankó Mihály elösmert intézete rendezti.

*** Az olló.** A vidéki lapok szerkesztőségeiben, miután e szerkesztőségek ritkén vannak elegendő munkaerővel ellátva, napirrenden van az olló használata. — Egymás cikkeiket átszokták venni a vidéki lapok, a nélkül, hogy a forrást megneveznék; s nem egyszer megtörténik, hogy egy-egy hangulatos vezér-cikk, vagy egy-egy ügyes tárcacikk sorra jár minden vidéki lapot. A debreczeni lapok szerkesztőségei sem irtóznak az olló használatától, azt azonban gondosan kerülik, hogy egymás cikkeiket kiollózzák, mert az olvasó, ha a helyi lapokat figyelemmel kíséri, rögtön felfedezi, hogy az illető cikket már másodsor találják elébe. Ilyen másodsori feltálatást követett el tegnap t. laptársunk, a »Debr. Ell.« Ez előtt pár nappal ugyanis egyik belmunkatársunk (—sz.) jegy alatt »Állatmesze« czimmal élénk kis rajzot irt a törvényszéki váróteremből. E cikkünket azonnal átvette a »Délmagyarországi Közlöny.« Abból pedig kiollóztta a »Debr. Ellenőr«-nek valamelyik szórakozót munkatársa s tegnap tárcza gyanánt meg is jelent a mi eredeti cikkünk a »Debr. Ellenőr«-ben. Hat nekünk semmi kifogásunk az ellen, ha t. laptársunk a mi közleményeinket átveszi, különösen szeretnők, ha vezércikkeinket is átvénné, de ha már ollózni akar a mi lapunkból, ne várja be, míg a mi cikkünk Temesvárról ismét haza kerül, hanem ollózza ki — mindjárt megjelenése után — a mi lapunkból, a mi kevesebb fáradságba és kevesebb idővesztésébe kerül!

*** Eljegyzés.** Ifj. Mendelovics Lajos, helybeli előnyösen ismert fiatal kereskedő, t. hó 26-án jegyezte el Reismann Jakab gálos-petrii földbirtokos szép és kedves leányát, Reismann Rózika kisasszonyt. Áldást és boldogságot kívánunk az ifju pár frigyére!

*** Titkozatos sirhant.** A csicsogó népe nem beszél most egyébről, mint arról a frissen hantolt sirról, melyet ma reggel a csicsogó-utczai sorompó házhoz közel eső Veszély-föld kerítése mellett fedeztek fel. Ma éjjel került oda a sirhant, mely éppen olyan formás és tökéletes, mintha temetőben volna. A titkozatos esetet azonnal feljelentették a II. ker. kapitányságnál s a rendőrség ma fel fogja ásatni a sirt, hogy fellebbentse róla a titkozatosság látványát, mely már is temérdek szóbeszédre és mesére adott alkalmat a csicsogó jámbor népnek.

*** A csár alsó inge.** A csár (komornyikjához. öltözködés közben): Wassili, hol az alsó ingem? — Wassili: Fölséges uram, a lakatosnál van. Fölfestelt és új szueket kell belé verni.

*** Sülyedő torony.** Nagyváradon az olaszii róm. kath. plébánia templom nagy repedések vannak és egyre nagyobbodnak. A mérnök véleménye az, hogy a régi épülethez emelt új torony egyre száll és nagy súlyánál fogva veszélyes jellegűt öltött. Hatósági kiküldöttek megvizsgálják a napokban a repedéseket.

*** Az atyai hatalom alatt álló kiskorúak pereit** folyamatba tételének az árvaszékkel való közlése tárgyában az igazságügyminiszter körrendeletet intézett az összes törvényszékek elnökeihez s a járásbírósgok vezetőihez. E körrendelet kapcsán felhívja az illetőket az iránti intézkedés végett, hogy a vezetésük alatt álló bíróságok nemcsak a gyámság és gondnokság alatt lévő személyek, hanem a jelen rendelet keltének napjától kezdve az atyai hatalom alatt álló kiskorúak által vagy ellen folyamatba tett perek megindításáról is értesítsék átirat alakjában az illetékes árvaszéket, vagy ha ennek illetékessége nem volna megállapítható, gondoskodni fog a megkeresett árvaszék, hogy a bíróságnak ezen átíratra az illetékes árvaszékhez jusson.

*** Rablógyilkosság a vasúti postán.** Szörnyű rablógyilkosság történt szombaton éjjel az aradi vasúti állomás postahelyiségében. Az áldozat: Tivovarnik János, 32 éves, postaszolga, a ki éjjel inspekciós szolgálatot teljesített a vasúti postánál s a kit reggel szétzuzott koponyával, átvágot nyakkal halva találtak a hivatal melletti örszoba padlóján. Az eddig ismeretlen gyilkos 9687 forint 62 krt rabolt el a postapénztárból. Tivovarnik János éjjel egyedül maradt a vasúti postahelyiségben. Éjjel 10 órákor zárhatta magára a

helyiséget s térhetett nyugalomra. Reggel 5 órakor Fodor Ferencz póstatiszt két szolgálval megjelent a postán s az őrt a harmadik kis szobában a földön fekvő taláta felöltözve, arczczal lefelé fordulva, nagy vértócsában, egy pokróczba becsavarva. — A rendőrséget, ügyészséget s a postafőnököt azonnal értesítették s a vizsgálat a vasúti őrk kihallgatásával azonnal megkezdett. A gyilkosságot a helyiséggel és a postakezeléssel ismerős egyén követthette el. Valószínű, hogy már este belopódzott a helyiségbe s mikor az őr felöltözve elaludt, megrohanta és a gyöngé testalkatu, valószínűleg almából felriasztott embert, úgy szólván minden küzdelem nélkül megölte, koponyáját szétzúzta s nyakán borzasztó vágást tett, mely a nyakürt átvágta s aztán az állomás előtti tere vezető vasajtón át elmenekült. A postahivatal középös helyiségében levő vasládát felnyitva találták. A ládában levő pénzeszsák kibontva, a borítékok feltörve találtattak. A pénztár két kulcsa közül az egyiket a meggyilkoltnál, a másikat egyik asztal fiókjába téve találták. Az ajánlott leveleket a rablógyilkos nem bántotta, ellenben egy börtáskát, melyet a távirtdakihordók szoktak használni, magával vitt. Sarlott főkapitány azonnal kibocsátotta a köröző levelet, mely egyelőre csak a gyilkosság tényét adja elő, miután az ismeretlen tettesről semmi adat nincs és semmi bűnjel nem áll rendelkezésre. A meggyilkolt özvegyét és három kis gyermeket hagyott hátra.

*** Orvos Gyurka birkozása.** Óriási szenzációt csinált tegnap az a falragasz, melyen a debreczeni eröművész társaság országvilágnak tudtára adta, hogy Müller Herkules és Orvos György megbirkóznak egymással, még pedig díjra birkoznak. Orvos Gyurka már egyszer megmutatta a birkozásban való képességét, mikor ezelőtt két évvel egy csepürágót földhöz lapított. — Azóta nagy a híre Gyurkának s a csavargók is megválasztották királyokul. Persze a tegnapi nagy díjbirkozás nemcsak csavargó körökben, de a polgárság között is óriási érdeklődést keltett s úgy megtelt a hippodrom, hogy a padok leszakadtak a rengeteg ember alatt. Mindenki feszült figyelemmel várta a birkozást, mely a Herkules és Debreczen város koszorus birkozója közt az előadás végén meg is kezdődött. Gyurkát délamerikai gyarmatosnak öltöztették fel, veres csikós ingbe, fehér trikóba és nadrágba. Mikor jelt adtak a birkozásra, oly izgatott mozgás támadt a tömegben, mintha legalább is spayol bikaviadal lett volna. A két erős ember húzta, taszította egymást, de nem mentek semmire. A harmadik próba után Orvos Gyurka hátra hanyatlott, nem birt a Herkulessel, bár alaposan megrángatta. — Végre elkeseredetten megvakarta a fejét és csak annyit mondott: „Vesztett egy nimet e!”

*** Kilutrizott asszony.** Masszovában pikáns dolog történt. A katonai főparancsnokság a minap a felségsértés miatt halálra ítélte, nagy vagyonu Kantabai Ammon arabus összes feleségeit kisorsolta a helyőrség tisztjei közt. A tiszteknek, a kik a sorolásban részt akartak venni, (pedig majdnem az egész tisztikar részt akart venni) következő reverzalist kellett aláírniok: „Alulírott a Kantabai Ammon feleségei közül egyet magához akar venni s ezennel kötelezi magát, hogy jól fog vele bántani s eltartásáról gondoskodik.” Erre megtörtént a sorsolás. — Fájdalom, a tiszték öröme rövid ideig tartott, mert az összes hölgyek néhány nap mulva megszöktek a szerencsés nyerőktől.

*** Mire jó a fogorvos.** Beállít a fogorvoshoz egy tanyai atyafi.
— Nem tudom, jó helyen járok-e?
— Mit kíván?
— Igaz, hogy itt igazítják a fogat?
— Ilt-ilt.
— Ujat is raknak?
— Ujat is, ha kell.
— Benyul erre az atyafi a szűrűjába és ki-vesz egy papircsomagot.
— Rakjon hát fogat ebbe a három fésűbe.

*** Üzlet eladás.** Mint értesülünk, a piaci üzletek egyike tulajdonost cserél. Ugyanis Kardos László jónévű helybeli kereskedőnk a Tamási-házban levő fióküzletét, melyet annak idejében, csak kényszer folytán vett át, eladta ifj. Gyürky Sándor urnak, ki is az üzlettel átvett árukat, mint halljuk, rövid időn kiárulja és ott díszes papirkereskedést rendez be.

*** Ö. T. Horváth István,** sertéskereskedő és Lamprecht Frigyes 25—25 forinttal a debreczeni önkéntes tűzoltó egylet alapító tagjai közé léptek.

*** Bucsuszó.** Mivel családi körülményeim arra kényszeritene, hogy Debreczent, e 17 évi tartózkodásom alatt, annyira megkedvelt otthonomat elhagyjam s összes barátaim, kollégáim, és jó ismerőseimtől nem bucsuzhatom el személyesen, — ez uton fejezem ki forró köszönetemet barátságuk és jóindulatukért irántam úgy, mint családom iránt, melyet tapasztalni számtalanszor volt alkalmam és kérem egyuttal, bennünket továbbra is becses emlékképpen tartani, valamint mi is utolsó lehetünkig szíves örömet gondolunk Debreczenre és vendégszerető lakóira. Az Isten éltesse mindnyájukat! Csáder Miklós, cs. és kir. nyug. főhadnagy és a m. kir. állam vasutak volt gy. pénztárnoka és családja.

MAJÁLISRA meghívókat és tánczrendeket jutányos ár mellett készít a »Debreczen« nyomdász-nyomtatás- és könyvnyomdájá. Vidéki megrendelések Erdélyi István művezető nevére — nagy-uj-utca, Konrád-ház — kéretnek czimeztetni.

Gondolatok.

A barátság férfi és nő között vagy hajnal-pirja, vagy alkonyatfénye a szerelem napjának.

Vegyétek el a néptől vallását és elvették azt a védő vas-sorompót, mely most köztetek és az éhes tigris közt áll.

Irodalom és művészet.

Munkácsy Mihály e napokban kezdte el rajzolni az új országház Honfoglalás-képeinek végleges vázlatát. A mester reméli, hogy egy év alatt befejezi e magában véve is nagy munkát. A vázlat vásznának hossza hat méter, magassága két méter. A kép azon jelenetet tünteti föl, midőn Árpádnak a szlávok átnyujtják a füvet és vizet. Munkácsy a jövő héten Berlinbe megy, de néhány nap mulva visszatér Párisba. Szeptemberben Magyarországra utazik, mint mondja, »egy kis magyar levegővel inspirálni magát a munkához.« Terve különben a Tisza mellékéről tiszta magyar típusu modelket vinni Párisba. Reméli, hogy a budapesti és a kolozsvári muzeumban sok becses etnografiai anyagot fog találni. Szándéka elmenni Bereg-megyébe is, hogy tanulmányozza a vereczkei szorosot, melyen át (a hagyomány szerint) eleink bejöttek. A mestert alkalmasint felesége is kíséri fogja magyarországi útjában.

•Német írók iskolai tára. A középiskolai utasítások tudvalevőleg igen nagy súlyt vetnek a német nyelv oktatásában a classicus művekből válogatott olvasmányokra. Eddigélé, olesó magyar kiadás híjában, iskoláink jobbára a Reclam-féle Universal-Bibliothek füzetait használták e célból, a melyek pedig nyilván nem iskolai szempontból készülnek. Ezentul e bajon is segítve lesz, a Lampel-czég kiadásában megjelenő »Német írók iskolai tára« által, mely úgy a kiállítás csinájára, mint olesó-ságra bizvást versenyezhet a hasonló külföldi gyűjteményekkel. A vállalatot, melyet csak nemrég indították meg: Goethe »Herman und Dorothea«-jával, gyorsan folytatják; most egyszerre két füzet látott napvilágot: a második, mely Herder Cid-jét adja dr. Hoffmann Frigyes magyarázataival, s a harmadik, mely Goethe Iphigenie-ját tartalmazza, Haraszti Gyula szövegjegyzetével és irodalomtörténeti fejtegetésével. Mindakét szakférfi nagy gonddal végezte munkáját; nem tömik tul a szöveget felesleges

kommentárokkal, a mi az ilyen munkák legnagyobb részének sarkalatos hibája, hanem csak a legszükségesebbet nyujtják, de ezt aztán röviden és velősen. A második, teljes 11 ivre terjedő füzet ára 50 kr., a harmadik, 6¹/₂ ives munkáé csak 30 kr.

Urbán Lajos

első magyar légtornász és eröművész társulata, mely 30 válogatott művész és művésznőből áll, ma kedden április 28-kán nagy előadást tart, a szécsényi utoza végén, a vásártéren felállított óriási Hypodromban, mely 4000 embernek kényelmes helyet ad, 11 válogatott műsorral, mely mindennap változik. Ugyancsak ma lesz

a birkozás

az

eröművész és Orvos György között. Belépti-díj 1-ső hely 50 kr., 2-ik hely 40 kr. 3-ik hely 30 kr., 4-ik hely 20 kr., karzat 10 kr. 194 **Bővebbet a falragaszok.** — 6.

CSARNOK.

DOLGOZZATOK,

a mig **MÉCSETEK KINEMALSZIK.**

Regény a kereszténység első korszakából.

Írta: **Gróf Tolsztoj Leo.**

Fordította: **Somogyi Ede.**

(Folytatás)

NEGYEDIK FEJEZET.

— Ha én már elfelejtettem volna az Iliászt, viszonzá Pamphilius, melyet az elmúlt időkben mind a ketten tanultunk és hangosan együtt olvastunk, ugy e fölött nem lehetne csudálkozni és nem volna engem miért megöröni. De ha te elfelejtetted, a ki filozófok és költők között élsz, ugy nem hozhatod fel ugyanazt a mentséget. Már most mi egyéb az Iliász, mint annak története, hogy az emberek a házasságok által Isten akarata ellen cselekedtek? Menelaus meg Páris, és Helena meg Achilles, és Agamemnon meg Chryseis, valamennyien elemei ama borzasztó csapások leírásának, melyek azokat sújtották és még manapság is sújtják, a kik házasság dolgában nem rendelik alá akaratukat isten akaratának.

— Miben áll az akarat alá nem rendelése?

— Abban a tényben, hogy az, a mit a férfi egy nőben szerel, nem egy hozzá hasonló társteremtés, hanem az a személyes gyönyör, melyet e nővel való egyesülése neki szerezni fog és a végből nőszül, hogy magának ezt a gyönyört megszerezze. Keresztyén házasság nem lehetséges, ha csak az embert nem tölti el az embertársai iránt való szeretet és annak az egyénnek, a kit élettársául választ, első sorban eme testvéri érzés tárgyának kell lennie. Valahogy lehetlenség addig házat építeni, a mig az alap nincsen lerakva, vagy egy képet festeni, a mig elő nem készítetted a vázlatot vagy egyéb anyagot, a melyen festeni szándékozol, ugy a testi szerelem sem lehet törvényes, észszerű vagy tartós, mig az ember és ember közötti szeretet és tisztelet alkotmányán nem épül fel. Csupán ezen az alapon lehetséges észszerű keresztyén családi élet alapját megvetni.

— Bevallom, hogy még mindig nem egészen világos előttem, hogy az a házasság, melyet te keresztyénnek mondasz, miért zárná ki a nő iránti szerelemnek azt a nemét, melyet Páris érzett.

— Nem állitom azt, hogy a keresztyén házasság nem engedi meg az egy nő iránt való

kizárólagos szerelmet; sőt ellenkezőleg, csupán úgy észszerű és szent, hogyha az ilyen szerelem képezi egyik alkotó elemét. Azonban különösen azt óhajtánám hangsúlyozni, hogy a nő iránt való igazi és kizárólagos szerelm csak úgy lehetséges, ha az összes emberek iránt való általánosabb szeretetet tisztelőben és épségben tartjuk. A nő iránt való kizárólagos szerelmnek az a leírása, melyet a költők megénekelnek és melyet önmagában kitűnőnek vallanak, mely azonban nem alapszik az embernek embertársai iránt való szeretetén, nem érdemi meg a szerelem elnevezést. Állati kéj ez, mely nagyon sokszor gyűlöletté változik át. Állításomnak legjobb bizonyítéka, hogy ugyanis az, a mit rendszeren szerelmnek — Erosnak — neveznek, állatiassággá fajul, ha nem marad meg az összes emberek iránt való testvéri szeretet széles alapján, az az eset, a midőn erőszakot alkalmaznak ama nő ellenében, kit a nőgyalázó szeretni állít még akkor is, mikor gyötrelmet okoz neki, mely világéletére hátrahagyja fulánkját. Lehet-e mondani, hogy a férfi szeretetet táplál ama nő iránt, a kit ily módon kínoz? Már most a pogány házasságokban gyakran találkozunk az álcázott erőszak eseteivel, midőn a férfi egy leányt vesz feleségül, a ki vagy egyszerűen nem szereti őt viszont, vagy más szeret és könyörtelenül gyötrelmeket és szenvedéseket okoz neki, egyszerűen azért, hogy kielégítse állatias étvágját, melyet helytelenül szerelmnek neveznek.

— Mindezt helyeslem, szakítá őt Julius felbe; de vegyük azt az esetet, hogy a leány szereti őt; ebből az következik, hogy nem történik igazságtalanság; ha ez így van, ugy nem látom be, hogy miben különbözik a keresztény házasság a pogány házasságtól.

— Nem vagyok beavatta a te házasságod részleteibe, viszonzá Pamphilius, azonban tökéletesen világos előttem, hogy minden házasságnak, bármikor és bárhol kötik is meg, mely csupán a személyes gyönyörűségben gyökerezik, az egyenlenség bőséges forrásává kell válnia, épúgy, miként a táplálkozás se törtenhetik meg az állatok vagy az emberi lények között, a kik csak igen kevésé állnak az állati fokozat felett, harez és küzdelem nélkül — mindegyik mohón igyekszik egy falatot elragadni; és miután nincsen valamennyi számára elegendő ilyen élvezetes falat, ebből összekocczanás és küzdelem következik. Hogyha a perpatvar nem is csap át tényleges küzdelemmé, ám azért mégis meg van és csak lapang. A gyenge egyén az édes falat után áhitozik, noha nagyon jól tudja, hogy nálánál erősebb szomszédja nem fogja neki átengedni és ámbár fölismeri annak lehetetlenségét, hogy erőszakkal elesipje versenytársától, mégis titokban irigy gyűlölettel tekint rá és mindenkor kész valamely kedvező alkalmat felhasználni, hogy tőle ezt a falatot elkaparja. Ugyanígy vagyunk a pogány házasságokkal is — csak hogy az eredmény még sokkal rosszabb annál a körülménnyel fogva, hogy a megkívánt tárgy emberi lény és így maguk a házastársak egyenlenségét és gyűlöletet támasztanak maguk között.

— És miképen véled az egymáshoz menni készülő párokat arra rá bírni, hogy csakis egymást szeressék és kívülök senki más? Mindenesetre megtörténhetik, hogy azt találják, hogy a fiatal ember vagy a fiatal leány valaki más szeret, a mely esetben, a te szavaidhoz képest a házasság lehetetlen. Ebből világosan azt látom, hogy azoknak az embereknek, a kik azt állítják, hogy ti kereszténynek egyáltalában nem házastársak meg, tökéletesen igazak van. Ez az oka annak is, hogy te nőtlenség vagy és hogy valószínűleg az is fogsz maradni. Mert miként lenne elképzelhető, hogy az a férfi, a ki elvesz egy leányt, előbb még

sohasem lobbantotta volna lángra valamely más nőnek szívét, vagy hogy a leány elérje érettségének korát, a nélkül, hogy valamely férfi keblében a szerelem érzését ne keltette volna? Mit gondolsz, mit kellett volna Helénának tennie?

(Folyt. köv.)

TÖRVÉNYSZÉK.

A ki a saját férjével uzsorásodik. Érdekes eset van most folyamatban a budapesti kir. törvényszék előtt. Az Ügyvédek Lapja következőképp adja elő a dolog állását: B. Mór budapesti lakos válópört indított felesége St. Nanett ellen. Az elsőbíróság felperest keresetével elutasította, a budapesti kir. ítélőtábla azonban a házassági köteleket felbontotta, mert bebizonyult a per során, hogy az asszony férjének uzsorakamatokra pénzkölcsönöket adott oly módon, hogy ő hitelezői minőségét elhallgatta. Az alperesnek ez a megrovást érdemlő cselekménye — így szól a megokolás — alkalmas arra, hogy a felperes érzékeny keserítését előidézze. A budapesti kir. ítélőtábla e határozatát a kir. kuria is helybenhagyta. B. Mór most kérvényt nyújtott be a budapesti kir. törvényszékhez, a melyben előadja, hogy noha a házassági köteleket felbontását kimondó ítélet még január hóban jogerőre emelkedett, az asszony lakásából távozni nem akar, sőt ott folytonosan botrányt idéz elő, úgy, hogy most már eme reá teljesen idegen asszony. Botrányos magaviselete következtében, majd a kapitányság, majd a fenytő járásbíró-sághoz van idézve. Miután pedig a nőnek el-távolítására egyik hatóság sem akar segédke-zet nyújtani, a mennyiben magát a lakásból való kitétel tekintetében illetéktelennek mondja ki, ennél fogva arra kéri a törvényszéket, hogy az kérje meg a budapesti főkapitányságot, hogy St. Nanettet a lakásáról haladéktalanul távolítsa el.

Közgazdaság.

A debreczeni kereskedelmi és ipar-kamara jelentése.

II.

(—cs.) A vidéki vas kereskedelem forgalmára hátrányos azon körülmény, hogy a teherárak vasuti díjszabása a fővárosnak a vidékkel szemben előnyt nyújt a bizonyos relációkban megállapított kedvezményes díjtételek által. A kartell-szövetkezetben levő osztrák-magyar vasgyárak pedig indokolatlanul feltűnő magasabb árakat állapítanak meg vidéki, mint fővárosi fogyasztóik részére.

A rövid és kézműáru nagykereskedők anyagi romlását egyrészt a vidéki kiskereskedők szükségletének a nap-nap után utazók révén való fedezése, másrészt a gyakori bukások által előidézett csődök okozzák, — melyek a kereskedőkre azáltal, hogy nem érznek kedvet 4—5 évre terjedhető lefolyását bevárni s feleikkel, a kiegyezett quotának egy vagy más fél év alatti megfizetése mellett kénytelenek egyezséget kötni, jelentékeny veszteséget háritanak.

A szeszipar évek óta tartó válsággal küzd. Hazánk sajátos gazdasági fejlődésének ezen eddig főbb támaszául szolgált legfontosabb iparunkat a szeszadótörvény alig viselhető terhekkel sújta. Mig az ipari szeszgyárak által előállított szesz hektoliterje után kevéssel ezelőtt is 4—9 frt szeszadó, addig ma 35 frt, illetve a kimérési adóval együtt 50 frt szeszadó vettetik ki s e mellett a kis üstökre nézve továbbra is meghagyott a tökéletlen megadóztatás rendszere. A sérelem e tekintetben abban áll, hogy a kis üstön főzők azon ürügy alatt, hogy megvan engedve törkölyből stb. a saját szükségletükre pálinkát főzni, nemcsak a saját szükségletükre, hanem sok esetben teszik ezt harmadik személyek részére is, — s a nyert pálinkát, mely rendszeren kevesebb 100 liternél, megosztokodva, elkövetik engedély nélküli a kismértékben való elárusítást. Megá-lapítandó volna ennél fogva a) hogy kis üstön mit szabad főzni? b) mennyit szabad főzni

saját szükségletre? c) szabad-e a kifőzött pálinkát 100 literen felül elárusítani? — Szabályozandó volna egyuttal az üst kölcsönvétele vagy adásának kérdése s a nyerstermények, törköly stb pálinkával való becserelésének módzata is.

A kereskedelemre általában súlyosan nehezedik azon köztudomású tény, hogy a csődök-lebonyolítása rendszeren csak is több év elteltével válik lehetővé, a midőn a csőd-tömeg vagyona a legtöbb esetben már teljesen felemészte lett.

A mindinkább fejlődő verseny mellett nagyobb forgalmat csak hiteinyújtás által lehetővé elérni, kereskedőink jóhiszeműleg részesítik hitelben vevőiket; igyekeznek ugyan a lehető óvatosságot szem előtt tartani, ámde számos esetben hasztalan minden óvatosságuk, minthogy napirenden van és évről-évre nagyobb mérvben fordulnak elő esetek, a midőn a hitelet élvezők fizetésképtelenségük jelentkeznek, ajánlanak bizonyos 50 %-nál ritkán többre menő százalékokat, azt is rendszeren hosszabb időre, évekre terjedő törlesztés feltétele mellett oly kijelentéssel, hogy ajánlatuk el nem fogadása esetén maguk ellen csődöt kérnek, mely esetben a hitelezők jóval nagyobb veszteségre lesznek kárthatva. Szükségét érzi így kereskedelmünk, hogy a csődügyek gyorsabb lebonyolítása, melyet többek közt az is gátol, hogy a bünyenítő törvényszék és kir. ügyész-ség a polgári törvényszéktől magához kívánja a csődperbeli összes iratokat s a csődper polgári része a bünyvizsgálat befejezéséig lebonyolítást nem nyerhet, — a csődörvény helyesebb alapra fektetése által meggyorsíttassék.

Ha szettektünk a foglalkozási ágak tömkelegében, mindenütt arról szerzünk meggyőződést, hogy az ipari foglalkozás alig biztosítja az iparosnak és családjának megélhetését. Mindenütt csak az a panasz hallatszik, hogy nagy a verseny, — hogy a külföldről, de főképen Ausztriából behozott gyári-ipari cikkek fogyasztása aggasztó mérvet ölt, mihez hozzájárul még a kontárok szaporodása, mely utóbbi körülmény a szakképzett iparosoknak hitelét és megbízhatóságát a minimumra szállítja alá. A külföld és Ausztria azonban nemcsak kész árukkal árasztja el országunk vidékeit, hanem főleg a bécsi nagyiparosok megbízottait s zétkülvdén az országban, személyesen keresik fel a fogyasztó közönséget, megrendeléseket vesznek s ily réven is megkárosítják a helyi piacokon települt iparüzőket; sőt nem elégedve meg a tőlünk évenként kivándorolt milliókkal, vándorakkal utaztatják be országunkat s a boltbérrel, állami és községi adókkal bizonyosan terhelt kereskedőinktől elveszik még azon csekély jövedelmet is, melyre kereskedőink számadásaikat bizton alapították.

A kontárok által támasztott egészségtelen verseny ellen felhangzó panaszok az 1884. évi XVII. t. cz. 6. §-ának folyamán képezik, mely megengedi, hogy mindenki, ki élte 21-ik évét betöltötte s igazolja, hogy gyárban vagy műhelyben három éven át szakképzett munkát teljesített, tanoncz bizonyítvány felmutatása nélkül is megszerezheti a képesítéshez kötött mesterség folytatására az iparhatósági igazolványt.

Kétségtelen, hogy a törvényhozás e szakaszsal a gyári munkásoknak akarta lehetővé tenni a képesítéshez kötött mesterségek gyakorlását. Ez intézkedés azonban sok visszasságra szolgáltat alkalmat. — Mert a munkás, ki ifju korától kezdve valamely gyárban talált alkalmazást s főleg a nagyobb gyárakban vagy műhelyekben honos munka-felosztás következtében állandóan a gyártmányok csak valamely részletének készítésével foglalkozott, az nem sajátíthatott el valamely mesterséget úgy, hogy a gyárból kilépve, azt önállóan sikerrel gyakorolhassa. Az ilyen gyári munkásból lett önálló iparos mesterségének teljes egészéhez megkívánható szakképzettséggel sem bír s az ipartörvény 7 §-a szerint megengedett más képesítéshez kötött mesterségre átmenve, melyet pedig sem egészében, sem részleteiben nem tanulmányozott, miként fog megfelelni az új iparág követelményeinek.

Kőbányai sorsolás

A sorsékeskereskedelmi csarnok jelentése.

Április 25.

a) Hizott sertés árak: I. Magyar első rendű: 1) Öreg nehéz (páronként 300-400 klgon felüli súlyban) 44.—45.—. Öreg közép (páronként 300-400 klg. súlyban) —. —. 3. Fialat nehéz (páronként 320 klgon felüli súlyban) 46.—47.—. 4. Fialat közép (páronként 251-320 klg. súlyban) 46.—47.—. 5. Fialat könnyű (páronként 250 klgig terjedő súlyban) 47.—48.—. II. Magyar szedett: 6. Nehéz (páronként 280 klgon felüli súlyban) —. —. —. 7. Közép (páronként 220-280 klg. súlyban) 46.—46.50. 8. Könnyű (páronként 220 klgig terjedő súlyban) 46.—48.—. III. Szerbiai: 9. Nehéz (páronként 260 klgon felüli súlyban) 45.50-46.—. 10. Közép (páronként 220-260 klg. súlyban) 45.50-46.—. 11. Könnyű (páronként 220 klgig terjedő súlyban) 45.—46.—. Sertés létszám: április 23. napján volt készlet 127,734 darab. A hizott sertés ületirányzata: Könnyű áru keresett. Hízalmi való sertés —. —. —. malacz (4-11 hócaapos korban) felhajtott — drb.

Budapesti gabonatársaság. Április 27-én. Buza tavaszra 9'86 pénz, 9'90 áru, máj.—jun. 9'74 pénz, 9'76 áru, őszre 9'40 pénz 9'42 áru. — Tengeri (új) 1891. máj.—jun. 6'92 pénz, 6'93 áru. Zab tavaszra 7'45 pénz, 7'50 áru, őszre 6'37 pénz, 6'39 áru. Káposztarepcze aug.—szept. 17'55 pénz, 17'65 áru.

Felelős szerkesztő: **Kósa Barna.**
Kiadók: **Szinay Gyula** főszerkesztő,
Dr. Bakonyi Samu főmunkatárs.

Kardos László

czegléd-utca

Ajánlja legelsőbb rendű

vásznait, asztalneműit, zsebkendőit,

törülközőit, kávésterítékeit

az annyira kedvelt lyukasszegélyű étkező és thea készleteit.

Saját gyártmányú

női, férfi és gyermek fehérneműit.

Vattás és nyári paplanait. — Telje-

sen jó mosatu női ruha

zefireit, francia batisztait. 8

Gyenes Lajos

NŐI DIVAT RAKTÁRA

Debreczen, főtér városház épület.

Nagy választékban találhatók raktáronon:

Női ruhaszövetek és diszítések,

MOSÓ TOILEK és SAINOK,

NAPERNYŐK,

fehér, színes himző- és kötő-pamutok,

150. CSIPKE FÜGGÖNYÖK, 50-11.

Mintákat kívánatra bérmentve küldök.

Női ruhák elkészíttetését, sajtó szövetekből mérés után vállalok.

Szabó Lajos fiai

CZÉGNÉL

ujjonnan raktárra érkeztek:

NŐI RUHASZÖVETEK

hozzávaló legújabb diszek.

FEKETE DIVATKELMÉK.

SZINES MOSÓ SELYEM RUHÁK.

Francia gyapju Voile-ok.

Cretonok, Indish, foulard

puha, jó minőségű, métere 22 krtól.

Valódi francia és cosmanosi Batist

a legutóbbi divatu minták, mint a selyem métere 42 krtól 60 krig.

Zephirek és Atlas Satin.

Napernyők.

A múlt nyárról kimaradt ruhaszövetek és mosó Cretonok tetemesen leszállított árban. 207 32.

Korona forrás.

146. (Hygiea Sprudel.) 12-3

Orvosi tekintélyek ítélete szerint, nevezetesen, dr. Korányi tanár, kir. tanácsos, dr. Kéti tanár, dr. Késmárcsy tanár, dr. Schurimmer tanár, dr. Stiller tanár, dr. Reinitz főorvos, dr. Hermann S. főorvos stb. stb. a koronaforrás nemcsak a legkitünőbb, legkellemesebb ízű és a legegészségesebb ital hanem egyersmin lélekzési, emésztési szervek bajainál, valamint gyomor, máj, és vese betegségeknél, első rangú gyógyvíz.

Legtisztább égvényes savanyúvíz borral vegyítve nem feketit.

Egyedüli főraktár DEBRECZENBEN:

Geréby Fülöp urnál.

Mödlingi Czipőgyár

Debreczen,

Nagyvárad utca 2130.

Dúsan felszerelt raktár

Férfi-, Női-, Fiu- és Leány czipőkből továbbá

Báli-, Sétány-, Mennyasszonyi-, Házi- és Torna-czipők,

Férfi-, lovagló-, vadász és utazócsizmák.

A legolcsóbb gyári szabott ár minden egyes pár talpára be van vésvé.

— Elv: jó és olcsó. —

151. 20-6.

Orvosi bizonylatok

„MARGIT“

gyógyforrásról

„MAGYAR SELTERS“

Előnyös tulajdonsága valamennyi szikéleges vizek között, — vegyi alkatrészének szerencsés összetétele kevés szén-sav, de kizárólag, félig kötött szén-sav tartalom.

Dr. Korányi Frigyes egyetemi tanár és kir. tanácsos. Jó hatásának találtam a légutak és gyomor-nyálkahártyáinak hurutos bántalmainál. A Seltersi-Radonai, Vichy- stb. vizektől különböző csekélyebb szén-sav tartalmánál fogva a széklet vértől való tisztogatás, vagy a jól a vérkeringési szervek tisztogatását kell tartani, a szén-sav-nyúttal vizek fölött előnyvel bír.

Dr. Gebhardt Lajos egyetemi tanár a Rókus-kórház igazgatója: Kiválóan jó hatásnak bizonyult a légző-, emésztő- és vizelelőszervek hurutos bántalmainál olyannyira, hogy jelenleg rókónalkatu más ásványvíz kórházunkban alig rendeltek. — csekély szabad szén-sav tartalmánál fogva oly esetekben is sikeresen alkalmazzuk, a melyekben a seltersi-, giesshübli-, gleichenbergi vizeknek használata határozottan káros volna.

Dr. Navratil Imre egyet. tanár: Torok-, gége-, légszűrés- és hörbetegségekben igen jó, kiváló hatást pedig akkor gyakorolt, ha az említett szervek bántalmával rokon természetű gyomor-baj volt jelen.

Dr. Poór Imre egyetemi tanár: Gége-, tdő-, gyomor- vizelelőszervek hurutját szintúgy a zlatja

Ez előszerint Európa legelső s leglátogatottabb tudósegyetemének klimatikus gyógyintézete:

GÖRBERSDORF

„Margit“ forrás gyógyhatásáról: — Sokoldalú legkedvezőbb eredmények alapján, melyeket én gyógyintézetemben a „Mar-

mint a seltersi-, gleichenbergi-, giesshübli. Előnye, hogy a beteg elvezetett iszák s hogy sem bevéve, sem belelegezve, a fejben vagy tüdőben nem okoz semmi vértörődést.

Dr. Kétyi Lároly egyet. tanár: Légző-, emésztő-szervek hurutos bántalmánál jó eredménnyel alkalmaztam, seltersi-, gleichenbergi-, Giesshübli vizek fölött kisebb szén-sav tartalmánál fogva előnyvel bír.

Dr. Barbás József Rókus-kórházi főorvos: Légző-, emésztő- és vizelelő-szervek hurutos bántalmánál bátran versenyez a külföldi szikéleges ásványvizekkel.

Dr. Bamberger Henrik egyetemi tanár, udvari tanácsos. Légző-, emésztő-szervek idült hurutjainál tapasztalt eredmény bizonyítja, hogy gyógyhatásban teljesen azonos a seltersi-, giesshübli- és Vichy-vizekkel.

Dr. Duchek András egyetemi tanár, udvari tanácsos: Összetétele és kellemes ízénél fogva ajánlható a légző- és emésztő-szervek kórállapotainál.

„Margit“ forrás gyógyvíz alkalmazása által a légutak idült hurutos bántalmánál tapasztaltam, hivatva érzem magamat ezen betegek által kedvesen fogyasztott és jól tűrt gyógyvízről a legstürgebben ajánlani.

Görbersdorf, 1879. márczius 18-án.

Dr. Römpler Tódor.

„MARGIT“ borral használva a legégszégesebb ital!

Kizárólagos

főraktár

Édeskuty L.

cs. és kir. és szerb kir. udv. ásványvíz-szállító-nál, Budapestben, Er-

széketér 8. sz.

Ugyszintén kapható minden gyógyszerárban, fűszerkereskedésben és vendéglőben.

Hirdetés. A lakásváltoztatások

közeledtével ajánljuk

igen jutányos árakhoz nagyválasztéku raktárunkat

SZÖNYEG, FÜGGÖNY,

ágy- és asztalterítőkben.

VATTÁS és NYÁRI PAPANOKBAN

Szabó Lajos fiai

Debreczen, Rózsatér 202—8

KILLER EDE

butorraktára Debreczenben, főpiacz.

Ajánlja a legnagyobb választékkal berendezett

BUTOR RAKTÁRÁT

legújabb rajzokkal, szövetsmintákkal, s nagyobb megrendeléseknél 150 centiméteres mintákkal is készséggel szolgálók.

Árjegyzéket kívánatra bérmentve küldök.

159

—16.

Teljes tisztelettel

Killer Ede.

Légen szárított természetes istálló-trágya

darabokban vagy zuzott állapotban

NEUMANN TESTVÉREK aradi üzegtől

50%-nál több szerves anyaggal.

Vegy elemzés:	Víz	8 %	Összes vilsav (phosphorsav) mennyiség	3.16 %
	Szerves alkatrészek	85 "	Szerves légeny (Organ. Stickstoff)	2.90 "
	Hamu	57 "	Káli	1.45 "
	Vizben oldható vilsav	1.28 "	Vilsavas (phosphorsavas) káli	2.46 "

Ára: 100 métermázsánként 160 forint az aradi vasut-állomásra szállítva, zuzott állapotban 200 forint.

Kizárólagos képviselet Magyarország, Horvátország és Slavonina részére

Szavoszt Alphonsnál

V. ARANY JÁNOS-U. 11, BUDAPESTEN V. ARANY JÁNOS-U. 11.

185.

hol minden felvilágosítás készséggel megadatik.

6—5.

HIRDETÉSEK

a „DEBRECZEN“ részére **jutányos áron**

fölvétetnek a kiadóhivatalban.

A hirdetések vagy Szinay Gyulához (csapó-utcza, 383. sz.), vagy egyenesen a kiadóhivatalba (nagy-uj-utcza, 1702. sz.) küldendők.

Nyomatott a „Debreczen“ nyomda részvénytársaságnál 1891.